

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Naar den sidste ærede Taler vilde understrege den Bemærkning af mig at jeg vil støtte Bestræbelsen for en udvidet Brug af Kirkerne, vilde jeg ønske, at han ogsaa vilde understrege, hvad jeg søjede til, nemlig at en saadan Brug skulde være forenelig med den kirkelige Ordning, hvorunder vi leve. Det ønsker jeg i alt Fald selv at understrege. For saa vidt det ærede Medlem dernæst talte om, at jeg havde sagt, at en saadan Attest for Lægmanden, som jeg omtalte, fra Sognepræsten kun var et Minimum af Garanti, og sagde, at dette var lidet smigrende for Præsterne, saa maa jeg gøre opmærksom paa, at min Udtalelse sigtede til, at de Egenfaber, hvorom en saadan Attest skal udtale sig, er Minimum af de Fordringer, der kunne stilles til den, der skal føre Ordet i Kirken, og at Attesten for saa vidt allerede af den Grund ikke kunde frembyde tilstrækkelig Garanti. Medens jeg har Ordet, vil jeg blot fremhæve, at bortset fra de Bestemmelser, som det Lovforslag, der er indbragt af de to ærede Medlemmer for Odense Amts 3dje Valgkreds (Berntsen) og Odense Amts 5te Valgkreds (M. Nielsen), indeholder om Lægmandsvirksomhed i §§ 1 og 2, indeholder det en Udvidelse af Loven om Brugen af Kirkerne af 25de Marts 1872 derhen, at for det første en fremmed Præst ogsaa skal kunne tale paa Kirkegaarden, og dernæst, at den fremmede Præsts Bemyndigelse til Kirkens Brug ikke blot gælder for den enkelte Gang, som det staar i Loven af 1872, men er en staaende Bemyndigelse, saa længe det Samtykke, der er givet af Sognepræsten, ikke kaldes tilbage — jeg gaar ud fra, at det dog er Meningen, at han kan kalde et saadant Samtykke tilbage —, og disse Bestemmelser kunne jeg for mit Vedkommende meget godt slutte mig til.

M. Jensen: Hvad de to foreliggende Forslag angaar, er der jo ikke saa væsentlig Uoverensstemmelse imellem dem, at man ikke nok ved velvillig Behandling fra alle Sider kunde opnaa et Resultat og saa vedtaget en Lov. Nu har det ogsaa glædet mig at høre, den meget ærede Minister udtale, at han vilde være med til at aabne Kirkerne, for saa vidt det lod sig forene med den bestaaende kirkelige Ordning. Vi have jo, som bekendt, Loven om Valgmenigheder af 1868, der er ændret ved Loven af 7de Juni 1873, og der siges det, at saafremt et Antal af mindst 20 Familiefædre o. s. v. Løse Sognebaand til en Præst, skal en saadan Menighed anerkendes inden for Folkekirken, men kun paa Betingelse af, at de selv bygge en Kirke o. s. v.

Det forekommer mig, at hvis vi kunde gaa et Skridt videre der og faa det ordnet saaledes, at disse Valgmenigheder kunde blive fri for den ikke ganske lille Byrde at bygge en Kirke, saa vilde det være et meget stort Skridt henimod at faa Kirkerne aabnede. Og jeg kan ikke se, der kan være noget til Hindrer derfor, da Kirkerne ikke benyttes hele Helligdagen. De benyttes som bekendt af Sognepræsten kun den halve Dag, og det vilde vist let kunne ordnes saaledes, at den vedkommende Kirke benyttes af Valgmenighedsfoltet den anden halve Dag. Naar man der kunde enes om Regler for Kirkernes Benyttelse, saa tror jeg, det vilde betyde et meget stort Gode. Jeg vil henstille til den meget ærede Minister, om han vilde medvirke til, at man kom til at lette de vordende Valgmenigheder for den store Byrde selv at bygge en Kirke. Jeg tror, det kunde forenes med den kirkelige Ordning, vi nu have.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Jeg skal udtale, at jeg i og for sig har Sympati for en Udvidelse af Valgmenighedsloven i denne Retning. Hvor vidt det i øvrigt er gennemførligt for Tiden, kan jeg dog ikke udtale mig om. Ogsaa jeg ser, at der kan være visse Ulemper ved den bestaaende Ordning, hvorved man tvinger Valgmenighederne til at bygge Kirker, som i Tidens Løb muligvis ikke længere have nogen Berettigelse, fordi de personlige Forhold med Hensyn til Besættelsen af Præsteembedet i vedkommende Sogn have forandret sig i Mellemtiden. Man tvinger derved Valgmenighederne ind paa at fortsætte et Forhold, som ellers vilde kunne falde bort. Men hertil skal jeg indskrænke mig, da dette Spørgsmaal ikke foreligger umiddelbart, og det i og for sig er saa stort, at det maatte tages op til en mere indgaaende Drøftelse.

Ordføreren for Stillerne af det andet Forslag (M. Nielsen): Den højtærede Kultusminister sagde, at naar jeg havde understreget hans første Udtalelse, burde jeg ogsaa have understreget hans anden Udtalelse, den om, at man maatte blive paa Folkekirkens Grundlag. Jeg har i og for sig heller ikke noget imod at understrege denne Udtalelse, jeg mener, den folkekirkelige Praksis og Ordning ifølge Loven af 25de Marts 1872 gør, at Lægfolk ogsaa have Afgang til at tale i Kirkerne, saa man bliver virkelig ved dette lille Lovforslag ganske paa det folkekirkelige Grundlag, inde under Folkekirkens Ordning, som denne er nu; man udvider det en lille Smule, men